

Universitätsbibliothek Paderborn

**Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis
(Köln)**

Colonie, 29. IX. 1492

Co[n]firmatio indulge[n]tia[rum] fabrice Colon[iensis] ecclesie et de alijs
remissionibus [et] uestorib[us]. alias de indulgentijs specialib[us]
benefactorum fabrice.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Statuta

Wilhelmi.

Wilhelmus. et. Querela multo
ruz rectorum ecclesiarum prochialistis
nrm pulsauit audiuit ipos in su-
arum puentibz ecclesiaz notabile deplo-
ratus sustinere iacturam. ex eo q pleriqz
dñis tpalibus. militibus. armigeris. as-
tisqz pluribus in multitudine innuero-
sa. ut in altari viatico coram se missarum
solennia possunt facie celebrari dicimus
cocessisse. Eius igitur priuilegium in alterius
ruis puidicium non sit cocedendum. aut si ex
post facto in alterius dispediū agat me-
rito sit reuocadū. capropter cocessiones
quilibz quibuscumqz psonis factas de ce-
lebrando aut de faciendo coram se in alta-
ri viatico celebrari. ultra duos meses a
data pntuz durare nolumus. sed ipas
penitus reuocamus. Datum Anno dñi
M.ccc. lviij. vltima die mēs Septembris

Ne aliqui dñi epales. vel iudices seu
consules aliquid attentent in preuidis-
cium sancte ecclesie.

Wilhelmus. et. Presumptuosa
scorundā dñorū rgalū. Judicū
scabinorū. consulum. iuratorum.
Civitatum rectorum. aliorumqz laicorū
in nonnullis nre iurisdictionis terminis
contra dei ecclesias suaz extēdens prā-
tem temeritas sic excrevit q consuetu-
dines ac obseruātias vetustas ac lauda-
biles pia fidelū deuotioe introductas
nō absqz scrupulo heretice prauitatis. in-
fringere moluntur inhibendo seu opē
opam consilium vel fauorem ad hoc pī-
stando. aut alias callidis occultisqz mar-
chinacionibus seu condicis xbis et fas-
cis efficiendo. ne tpe exequias ac in se-
ptimo. xx. et anniversarijs prochialistis
rum defunctorum. ecclesiarū scorundā
prochialium panes carnes vel casei. seu
pisces. vinū vel cernuisa seu candele cū
denarijs. seu alie res quelibz. pī luxta-

morem et cōsuetudinē predictas eccl-
iarum carundē. ab antiquis tpibus ob-
tentum fuit a ch̄ifidelibz offerant. Cū
q pmissa in diuine maiestatis offensam
a qua laici pscripti suas merito liberas
tas recognoscere deberent p̄tates. ac ec-
clesiarū earūde grandē pniciez cedere
dinoſtant. Nos igit hmoi ausibus neſa-
rijs occurrere cupiem. districiū inhibe-
mus ne q̄s in dictis pscriptis vel alio
quibuscumqz dictas cōfuetudines infi-
gat aut violat infringere aut violare p-
curet. nec p se alijs quibuscumqz machina-
tionibus codicis xbis vel factis quali-
tercumqz efficiendo impedit quo minus
vide aut alie quevis oblatiōes eccliesis
aut ecclasticis psonis quibuscumqz libe-
re offerant. nec ad p̄dicta facienda dene
consilii auxiliū vel fauore publice vel
occulte. Insup mandā q̄ in contrariuz
attentata reuocent et reuocari p̄curent
cū effectu. Alioquin in oēs et singulos
in premissis contrariū facientes et in his
scriptis. aut aliquo ipoz inobedientes
et rebelles. x. dierū mentione premissa
excōdicationis sentētiā quā enī ipos p-
ius cōe incidisse reputam. scrimis in
his scriptis a qua nisi rectori eccliesie cu-
lis oblatio vt p̄dicti impedita fuerit
vel diminuta de iniurijs dāni et expē-
sis. necnō interesse prius integre fuerit
satissimū nullatenus absoluant. Glō-
tes q̄ vniuersi et singuli ecclesiaz redi-
res et eorum vices gerentes p̄dicti q̄n
interest pmissa suis prochianis singulis
diebus dñicis et festiū publicare non
omitāt. Datum Anno dñi. Millesimo tri-
cētesimo Quinquagesimo septimo. xxv.
die mensis Februarioj.

Confirmatio indulgentiarum fabrice
Colon. eccliesie et de ceteris remissiōibz
et questionibus. alias de indulgentijs spe-
cialibus beneficiorū fabrice.

Wilhelmus. Et. Lunc ex debito
nostre pastoralis dignitatis pri-
mitivo officio matri nostrae ecclae-
sie Coloniæ merito puidere tenemur quoniam
potius deuotio vestra ex meritis ipsi im-
pedendis apud nos valeat commendari
ne uester labor atque affectus a nobis va-
cans transire videat vobis prelatis et
sacerdotibus qui in negocio dicte mfris
ecclæsie fideles inuenient fueritis et deuo-
ti. quicq; ex negligētia corporē seu obli-
vione in horis canonicas aut in missis
contra deum et ordinem vim omisisti.
dumodo contriti fueritis atque confessi to-
tu de dei misericordia duximus indul-
gendum. Et ut ad maioris mercedis cu-
mulū omnes chñfideles seruētius pro-
uocemus. Statuum ratificates ut om-
nes indulgentie veri. matri nře ecclæsie
Coloniæ concesse in nostra prouincia om-
ibus chñfidelibus manum largitatis
fundū ad op' et laudabile porrigentis
bus ad eterne salutis augmentū sint va-
liture. Non etiā ad faciendū et in dño
exhortandū. fidelium deuotionem hoc de-
uso apponimus quod oib; chñfidelibus
dicte ecclæsie benefactorib; xl. dies. etiā
peccata oblita vota fracta si ad ea redie-
runt offensas p̄m et matrū sine manu
infectione violenta. Juramenta que in
imperio et sine discretione sunt prola-
mendacia ex levitate. ioco pietate dicta.
vaniloquia. superficia et inutilia. et bona
quocq; mō illicite acquista. si nesciat
bi quib; reddenda sunt. et in subsidium
dicte fabrice Coloniæ ecclæsie cōseruit. mu-
ser conditer relaxam'. Instap ut ad ma-
iores mercedis cumulu oēs chñfideles
efficiens et feruentius puocemus. p̄c
pim in ponte scē obedientes et statui-
mus ut singuli sacerdotes nře dioecesis
singulis mensib; duas missas vnā p̄ vir-
tus et alia pro defunctis celebrent. Dia
conī vero et subdiaconi. necnō et moni-
tes singulis annis duo psalteria plegat
et benefactoribus et ecclæsie nře fr̄nctas

tem ip̄is exponendā zelo deuotidis ac/
censi assumentib; et pro tātay oīonū bñ
ficio eterne vite mercat esse consortes
Itē ut cognoscat discretio vīa q; nos
p̄dictā scāz et laudabilem nfaz ecclæsiā
Coloniæ. sumope prosequamur. p̄cipimus
et statuim' et mādamus sub pena suspē-
sionis dñorū officiū vīi. ne aliq; negotia
cuiuscq; sint cōditiois noīs aut auct̄l.
aut petidores cuiuscq; sint cōditionis
in vestris ecclæsijs admittatis. p̄ exhibi-
tionē p̄ntū. t̄mo nullaten' ip̄os p̄mo
ueatis seu recipiat. nisi de mādat. n̄tis
et cōsensu ip̄os sciueritis trāsire n̄tisq;
līris trāscant q; de p̄ntibus plenā et spe-
cialē faciat mentionē. Nec oīa et singu-
la statuimus indulgemus et tenore p̄n/
tū mādam' Datū dñica Inuocauit An
no dñi. M. ccc. lvij.

Ne aliquis assumat in capellani vīl vīca
rū sine nřa licētia et q; rectores de ele-
mosynis detēl. fabrice teneat. satissimē.

Wilhelmus. Et. Ad n̄m nō sine
displacētia puenit auditū q; nō
nulli rectores seu curati ecclæsiā
ruz prochialū n̄re citatis et dioceſe Co-
loniæ p̄dcē. a suis etiā ecclæsijs studio līras
sez seu p̄ alij causis licitis et honestis
de nfā licētia aut alioz platoz suoz q;
bus h̄ de iure cōpetit se absentat. et ve-
tāz cura in hmōi exerceat ecclæsijs. et
deseruat laudabiliter in diuinis p̄fici
Rectores seu curati ecclæsiarū suarum
regimē p̄ locorū ordinarios. vicarijs te-
poralibus ad annū vel ad tēpus aliud
facili cōmitri qui t̄pales vicarij onere
hmōi ecclæsiarū regiminiis assumpto. bñ
ficia et elemosynas quas ad cōsumādaz
strukturam fabrice sancte nostre ecclæsie
Coloniæ. gloriosaz. christifideles ip̄orum
curatorum subdici pro salute et remei
dio animaz suarum. liberalitē cōtulerūt

Viii.